

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE COMMISSIE VAN
RAPPORTEURS over het ontwerp van wet houdende een
regeling met betrekking tot de gemeente- en rijkspolitie
(Politiewet).

Bij de overweging van dit wetsontwerp in de afdelingen der Kamer werden de volgende opmerkingen gemaakt.

§ 1. Algemene en historische beschouwingen

Vele leden spraken er hun voldoening over uit, dat men er thans in geslaagd is een wettelijke regeling voor het Nederlandse politiewezen te ontwerpen. Zij gaven toe, dat het wetsontwerp een compromissoir karakter draagt, doch zulks heeft huns inziens aan die voldoening niet af te doen. Indien men immers erkent, dat de politie een taak heeft zowel op het gebied van de openbare orde en veiligheid als op justitieel terrein, is het welhaast vanzelfsprekend, dat een wettelijke regeling te deze zake een compromis tussen de belangen, verbonden aan de behartiging van deze beide taken, zal moeten inhouden. Zij constateerden hierbij, dat de toestand, welke zal zijn ontstaan, indien dit wetsontwerp tot wet zal zijn verheven, een aanmerkelijke verbetering zal betekenen in vergelijking met de situatie, zoals deze in dit opzicht thans op grond van het van kracht zijnde Politiebesluit 1945 bestaat.

Verscheidene leden waren van mening, dat, na de uitvoerige beschouwingen, welke in de Tweede Kamer aan het onderhavige wetsontwerp zijn gewijd en verder gelet op de omvangrijke litteratuur, welke, na de indiening van dit wetsontwerp bij de Tweede Kamer, met betrekking tot hetzelfde is verschenen, er voor hen niet voldoende aanleiding bestaat om de beoogde regeling aan een breedvoerig onderzoek te onderwerpen. In deze mening werden zij versterkt, nu tijdens de parlementaire behandeling het wetsontwerp verbeteringen had ondergaan en bovendien de Regering de bedoeling van sommige artikelen had verduidelijkt. Het pro en contra tegen elkaar afwegende, kwamen deze leden tot de slotsom, dat een aanvaardbaar compromis is ontstaan.

Met de Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie waren deze leden van oordeel, dat de groep van gemeenten met een zielen aantal, liggende tussen 10 000 en 25 000, waarvoor de regeling, neergelegd in artikel 2 van het wetsontwerp, is voorgesteld, een betrekkelijk willekeurige categorie vormt. Zij gaven te kennen in de paragraaf, gewijd aan de gemeentepolitie, aan deze aangelegenheid verdere aandacht te zullen schenken.

Overigens was het deze leden opgevallen, dat in het ontwerp kennelijk de voorkeur wordt gegeven aan de lijdende vorm; zij wezen in verband hiermede op de artikelen 4, 12, 20 en 25. Zij hadden uit taalkundige overwegingen bezwaar tegen het gebruik van die vorm.

Enige leden verklaarden zich niet aan de indruk te kunnen onttrekken, dat dit wetsontwerp, zo hetzelfde het *Staatsblad* zal bereiken, een lappendeken van bevoegdheden zal scheppen, hetgeen vooral in een geval, waarin bijstand verleend zou moeten worden, grote bezwaren zal opleveren, vooral nu nergens wettelijk zal zijn vastgelegd, welke Minister in een bepaald geval de verantwoordelijkheid draagt. Indien men, aldus deze

leden, let op de onvoldoende duidelijke taakomschrijving en de onvolledige regeling van de bevoegdheden van politieambtenaren, alsmede op de onzekerheid ten aanzien van de rechtspositie dezer ambtenaren, moet wel gevreesd worden, dat eerlang moeilijkheden niet zullen uitblijven.

Met name ontmoette het bij deze leden bezwaar, dat in dit wetsontwerp geen regelen zijn aangegeven voor de handhaving van de tucht. Zij drongen er bij de Regering op aan te bevorderen, dat de totstandkoming van de algemene maatregelen van bestuur, welke voor de gemeentepolitie en voor de rijkspolitie te dezen regelingen zullen bevatten, op hetzelfde ogenblik zal plaatsvinden, waarop dit wetsontwerp kracht van wet zal hebben verkregen. Zij zouden het in dit verband op prijs stellen te vernemen, op welke wijze de bij deze materie betrokken Ministers de handhaving van de tucht denken te regelen. Licht het in het voornemen de totstandkoming van een bijzondere politietuchtspraak te bevorderen?, zo vroegen zij.

Het had de aandacht dezer leden getrokken, dat in dit wetsontwerp herhaaldelijk sprake is van beslissingen, welke de Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie gezamenlijk moeten nemen. Zij zagen hierin een gevaar, zo het belang van een behoorlijke vervulling van de politietoek bij het rijzen van interdepartementale moeilijkheden uit het oog verloren zou worden. De het woord voerende leden aarzelden dan ook zeer de leiding van de politie aan twee departementshoofden toe te vertrouwen. Zij hechtten weinig waarde aan de opmerking, voorkomende in de Memorie van Toelichting tot dit wetsontwerp (blz. 10, linkerkolom): „een politie-apparaat onder het gezag van één bewindsman strookt in ons land niet met de historische ontwikkeling, noch met de volksaard, die over het algemeen afkerig is van concentratie van macht”. Huns inziens bestaat er in ons land, mede in verband met de verantwoordelijkheid van een minister jegens het Parlement, weinig kans op een dictatoriale ontwikkeling.

Zij vroegen zich af, of de Regering bij het ontwerpen der thans voorliggende regeling niet te veel heeft vastgehouden aan verouderde verhoudingen, waaraan het maatschappelijk leven is ontgroeid. Onder de huidige omstandigheden moeten eenvoud en doelmatigheid van het politieapparaat prevaleren boven aan de historie ontleende argumenten.

Een der leden, die in de jaren vóór 1940 bij de behandeling van hoofdstuk IV der Rijksbegroting wel gepleit had voor centralisering van ons politieapparaat, wilde niet nalaten te verklaren, dat hij op grond van de door hem geconstateerde gevolgen van de krachtens het Politiebesluit 1945 tot stand gekomen gecentraliseerde politieorganisaties geheel van opvatting is veranderd. Dit lid wenste zijn beschouwingen ter zake te vervolgen in paragraaf 3 van dit verslag.

Vele andere leden juichten het ook toe, dat de Regering het heeft aangedurfd een poging te wagen tot oplossing van het reeds zo oude politievraagstuk. Zij brachten hierbij in herinnering, dat men in dit verband wel van een „honderdjarige oorlog” heeft gesproken. Hoewel deze leden verder in dit verslag met betrekking tot dit wetsontwerp, wat een aantal punten betreft, kritiek te berde wensten te brengen, wilden zij aanvangen met het vermelden van enkele verdiensten, welke het wetsontwerp, mede door de bij de behandeling van hetzelfde in de Tweede Kamer tot stand gekomen wijzigingen en aanvullingen, heeft. Zij waardeerden het, in tegenstelling tot enige leden, eerder in deze paragraaf aan het woord, dat de Regering niet is gezwicht voor de talrijke pleidooien uit politiekringen, te geraken tot een gecentraliseerd politieapparaat onder eenhoofdige leiding. Ook betuigden zij hun instemming met het in dit wetsontwerp tot uiting komende streven de totstandkoming van te kleine gemeentelijke politiekorpsen te vermijden; de uitoefening van de politietoek in kleine gemeenten door rijkspolitie achtten deze leden een juiste oplossing ter zake. Zij konden zich eveneens verenigen met de handhaving van het principe, dat het openbaar ministerie uiteindelijk verantwoordelijk behoort te zijn voor het opsporings- en vervolgingsbeleid. Zij hadden tevens met voldoening menen te con-

stateren, dat de Regering niet aanvaard heeft de weleens gehoorde stelling, dat de politietoek, ook voor zover zij gericht is op het voorkomen van strafbare feiten, alsmede op het regelend optreden en het bieden van de helpende hand, zou vallen onder het adjectief „preventief-justitieel”. Bij het aanvaarden van een dergelijke stelling zou immers ook het optreden van de politie ten behoeve van de openbare orde en veiligheid in ondergeschiktheid aan het openbaar ministerie behoren te worden uitgeoefend. Hiertegen zouden de hier het woord voerende leden ernstig bezwaar hebben gekoesterd. Terecht heeft de Regering huns inziens gestreefd naar een „evenwicht” tussen het bestuurlijke en het justitiële gezag ten opzichte van de politie. Voorts hadden zij er begrip voor, dat, in verband met de gewenste continuïteit der historisch gegroeide verhoudingen, de Regering in dit wetsontwerp de bestaande taak van de Minister van Justitie ten opzichte van het gedeelte der rijkspolitie, dat in gemeentelijk verband zijn werkzaamheden verricht, heeft willen bestendigen, ook al valt functioneel niet wel in te zien, waarom de zorg voor de gemeentepolitie en voor het bedoelde gedeelte der rijkspolitie onder verschillende Ministers zou moeten vallen.

De hier het woord voerende leden hadden echter de indruk, dat de bij de behandeling van dit wetsontwerp betrokken bewindslieden wel wat al te snel het ontwerp hunner ambtsvoorgangers hebben overgenomen. Vooralnog waren zij de mening toegedaan, dat deze Ministers bij nauwkeurige overweging van de talrijke suggesties tot het aanbrengen van wijzigingen, sedert de aanhangigmaking van dit wetsontwerp naar voren gebracht, wellicht tot het inzicht zouden zijn gekomen, dat verscheidene dezer suggesties in aanmerking kwamen te worden overgenomen. Zij vestigden er de aandacht op, dat men toch een niet geringe verantwoordelijkheid op zich laadt door het bevorderen van de totstandkoming van een wet, waartegen vrijwel alle daarbij het meest betrokken organisaties met klem van redenen in het geweer zijn gekomen. Juist nu de principiële tegenstand met betrekking tot de grondgedachte, waarvan men bij het opstellen van het onderhavige wetsontwerp is uitgegaan, moest worden verworpen, zou er, naar het inzicht dezer leden, te meer aanleiding hebben bestaan, tegemoet te komen aan redelijke verlangens, welker inwilliging de gekozen structuur niet zouden hebben aangetast.

Op een aantal van de in de vorige alinea bedoelde kwesties wensten deze leden nog verder in dit verslag nader in te gaan.

De leden, hier aan het woord, achtten de beoordeling van de aanvaardbaarheid van het wetsontwerp in sterke mate mede afhankelijk van de vraag, wat het regeringsbeleid zal zijn bij de totstandkoming van de talrijke uitvoeringsregelingen, welke dit ontwerp in uitzicht stelt. Ook zij zouden het derhalve bijzonder waarderen, zo de Ministers enig meerder inzicht zouden kunnen verschaffen in hetgeen zij bij totstandkoming van de nieuwe wettelijke regeling voornemens zijn in dit opzicht te bevorderen. De algemene maatregelen van bestuur en de verdere regelingen, welke, nadat dit wetsontwerp het *Staatsblad* zal hebben bereikt, zullen moeten (of kunnen) tot stand komen op grond van het bepaalde in de artikelen 5, 6, 15, 18, 22, 23, 26 en 27, zullen, aldus vervolgden deze leden hun betoog, in hoge mate de structuur en het karakter van de Nederlandse politie bepalen.

Het had hen in dit opzicht niet gerustgesteld, dat in de Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer nopens dit wetsontwerp een zekere voldaanheid aan de dag was getreden ten opzichte van de huidige situatie met betrekking tot de sterkte van de politie en de daarmede nauw verband houdende taakuitoefening en met betrekking tot de uitrusting en de salariering (blz. 6, rechterkolom). De inhoud van de circulaire van de Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie van 11 januari 1957, welke betrekking had op de herziening van de taakverdeling bij de gemeentepolitie, achtten deze leden in dit opzicht ook weinig hoopgevend.

Naar het oordeel dezer leden zal het thans voorliggende wetsontwerp, indien het kracht van wet zal hebben verkregen, de

bestaande tegenstellingen, waarvan onder meer in de Memorie van Toelichting tot hetzelfde is gerept, niet opheffen. Zij zagen zeer wel in, dat zulks ook niet mogelijk is en dat derhalve, zo wilden zij reeds in dit gedeelte van het verslag opmerken, in de toekomst vaak „de enige werkelijke eenheid, welke sinds 140 jaar bij de politie in Nederland te vinden is geweest” zal moeten worden gevonden „bij de politie-ambtenaar zelf, die in zich alle tegenstellingen tot oplossing brengt” (Memorie van Toelichting tot dit wetsontwerp, blz. 10, linkerkolom). Deze leden waren van mening, dat in de vorenaangehaalde formulering op uitstekende wijze is weergegeven, dat de Nederlandse politiemans aan zeer hoge eisen dient te voldoen.

Op de in de twee vorige alinea's aangeduide aangelegenheden wilden deze leden verder in dit verslag, in de paragraaf, gewild aan de taak en de bevoegdheden der politie, nader ingaan.

De hier het woord voerende leden zouden, ook na hetgeen ter zake bij de behandeling van dit wetsontwerp in de Tweede Kamer is opgemerkt, een duidelijke uitspraak van de Regering willen verkrijgen, dat alles zal worden gedaan, ten einde het verder „uit elkaar groeien” van de rijkspolitie en de gemeentepolitie te voorkomen en het „naar elkander toe groeien” van deze beide soorten politie te bevorderen. Daartoe zullen huns inziens ook de uiterlijke verschillen tot het strikt noodzakelijke moeten worden beperkt. In dit verband merkten deze leden op, dat men ernaar zal dienen te streven, dat de uniformkleding, de rangen, de aanspreektitels en de distinctieven bij rijks- en gemeentepolitie zoveel mogelijk dezelfde zullen zijn. Zij sloten zich met overtuiging aan bij de in de Tweede Kamer naar voren gekomen wens, dat de militaire aanspreektitels bij de rijkspolitie, alsmede de militaire rangdistinctieven bij de rijkspolitie en de gemeentepolitie zullen worden vervangen op zodanige wijze, dat duidelijk tot uiting komt, dat men hier inderdaad te maken heeft met de „burgerlijke politie” (Memorie van Toelichting tot dit wetsontwerp, blz. 11, linkerkolom). Deze leden zouden het bijzonder op prijs stellen te dezen een duidelijke uitspraak van de Regering te mogen ontvangen.

Andere leden verklaarden geen bezwaar te hebben tegen de militaire aanspreektitels en de militaire rangdistinctieven. Zij meenden, dat hierdoor het aanzien der politiefunctionarissen is verhoogd.

Sommige leden vestigden er de aandacht op, dat in dit wetsontwerp hoofdzakelijk gestreefd is naar een oplossing voor twee problemen, welke zich bij het politievraagstuk voordoen, namelijk het vraagstuk of de politie onder het Departement van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie, dan wel onder dat van Justitie moet ressorteren, alsmede het probleem, gevormd door de tegenstelling tussen de rijkspolitie en de gemeentepolitie. Zij stelden vast, dat men getracht heeft te dezen tot een compromis te komen. Dit heeft echter, aldus deze leden, ten gevolge, dat het onderwerpelijke wetsontwerp niemand bevredigt.

Met betrekking tot het eerste van de beide voregenoemde problemen merkten de hier het woord voerende leden op, dat in dit wetsontwerp een grotere invloed op de gang van zaken bij de politie wordt toegekend aan het Departement van Justitie dan aan het Departement van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie. Deze leden betreunden zulks, mede omdat zij het laatstgenoemde Departement als meer ervaren in de behandeling van politiezaken beschouwden.

Voorts konden de hier het woord voerende leden zich ook niet verenigen met de in dit wetsontwerp gekozen oplossing ter zake van het probleem van de verhouding tussen de rijkspolitie en de gemeentepolitie. In dit verband erkenden zij, dat de vóór de oorlog bestaande toestand op politieel gebied, met name in de kleine plattelandsgemeenten, ook niet in alle opzichten bevredigend was. In die gemeenten, waar vóór de oorlog vaak slechts één of twee gemeenteveldwachters aanwezig waren, werd de politietaak weleens op weinig bevredigende wijze vervuld. Gedurende de bezettingsperiode en daarna, toen de regeling van de politietaak geschiedde op grond van het

thans nog van kracht zijnde Koninklijk besluit van 8 november 1945 (*Stb.* F 250), heeft men in de plattelandsgemeenten de invloed van de burgemeesters te dezer zake vrijwel geheel uitgeschakeld. Het Politiebepsluit 1945 belastte immers in al deze gemeenten de rijkspolitie met de uitoefening van de politieel bevoegdheden. Slechts door het streven van vele districtcommandanten van de rijkspolitie, goede persoonlijke verhoudingen tot de betrokken burgemeesters te bewaren, konden vaak conflicten met deze laatstbedoelde ambtsdragers worden vermeden en kon het burgemeesterlijk gezag ten opzichte van de politie hoog gehouden worden. Naar het oordeel dezer leden behoort het gezag van de burgemeester ook te dien opzichte niet afhankelijk te zijn van persoonlijke relaties.

Naar de mening dezer leden is zeer terecht bij de behandeling van dit wetsontwerp in de Tweede Kamer in herinnering gebracht, dat reeds Thorbecke heeft gezegd, dat de gemeentelijke autonomie op twee pijlers berust, nl. op de financiën en op de politie. Zij waren van mening, dat, nu van de gemeentelijke autonomie op financieel gebied niet veel is overgebleven, het van te meer belang is, dat de gemeentelijke autonomie op politieel gebied ten volle wordt gehandhaafd.

Hun verdere beschouwingen over de positie van de burgemeesters ten opzichte van de politie, meer in het bijzonder zoals deze geregeld is in het onderwerpelijke wetsontwerp voor gemeenten, waar de rijkspolitie de politiedienst zal uitoefenen, wilden de hier het woord voerende leden in paragraaf 3 van dit verslag naar voren brengen.

§ 2. Opmerkingen met betrekking tot de gemeentepolitie

Sommige leden waren van oordeel, dat in de lijst B, als bedoeld in artikel 2, lid 2, van dit ontwerp van wet, nog te veel gemeenten waren opgenomen. Zij meenden, dat in een aantal van de in deze lijst genoemde gemeenten een eigen gemeentelijk politiekorps stellig op zijn plaats zou zijn geweest.

Verscheidene leden sloten zich bij deze opmerking aan.

De leden, in de vóórlaatste alinea aan het woord, merkten voorts op, dat men weinig heil moet verwachten van een toepassing van het vijfde lid van artikel 2 van dit wetsontwerp, indien dit tot wet zal worden verheven. Gelet op de houding van de Regering te dezer zake, zal een wettelijke regeling tot het instellen van een gemeenschappelijk korps van gemeentepolitie wel niet spoedig worden bevorderd. Wijders gaven zij in dit verband als hun oordeel te kennen, dat een veelhoofdige bestuur van de politie hun niet aanbevelenswaardig voorkomt.

Verscheidene leden zouden het op prijs stellen, zo de Regering nader zou aantonen, waarom zij het noodzakelijk acht om de benoeming van een korpschef aan de goedkeuring van de Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie te onderwerpen. Zij merkten in dit verband op, dat toch zelfs de benoeming van de belangrijkste gemeenteamttenaren in ons staatsrechtelijk bestel niet aan enige goedkeuring is gebonden.

Vele andere leden, die eerder in dit verslag hadden opgemerkt, dat men juist zou hebben gehandeld, zo men meer aandacht zou hebben geschonken aan de suggesties tot wijzigingen van het wetsontwerp, merkten op, dat ook huns inziens de positie van de korpschef van gemeentepolitie, althans die van de (hoofd-)commissaris-korpschef van gemeentepolitie, in het wetsontwerp uitdrukkelijk erkenning had behoren te vinden. Zulks is, zij het op summere wijze, wel geschied met betrekking tot de algemeen inspecteur van het korps rijkspolitie en met betrekking tot de districtcommandanten van dat korps (artikelen 11, 21, lid 3, en 39, lid 1, en de artikelen 17 en 43). Een erkenning van de positie van de korpschef van gemeentepolitie in vorenbedoelde zin had, aldus deze leden, kunnen geschieden door een eenvoudige aanvulling van de artikelen 3, 35, alsmede artikel 40, lid 3, van het ontwerp.

De hier het woord voerende leden vroegen de bij de uitvoering van dit wetsontwerp betrokken Ministers bij het ge-

reedmaken van de krachtens de wet te treffen regelingen ten aanzien van de (hoofd-)commissarissen de mogelijkheid, welke vóór de oorlog bestaan heeft, in ere te herstellen, nl. dat deze functionarissen in burgerkleding een ambtslint met penning als herkenningsteken kunnen dragen.

Deze leden uitten bezwaar tegen het bepaalde in artikel 5, lid 2, eerste zin. Deze regeling berust huns inziens op een overschatting van de kennis, welke het openbaar ministerie kan hebben omtrent de kwaliteiten van de individuele politiemans, alsmede op een onderschatting van het verantwoordelijkheidsbesef en de bekwaamheid van de korpschef van gemeentepolitie. In dit verband vestigden zij er de aandacht op, dat het in de praktijk nuttig is gebleken, zo in de steden naast de vaste kern van het recherche-apparaat verschillende jongere personeelsleden gedurende korte tijd bij de recherche geplaatst worden.

§ 3. Gezag der burgemeesters ten opzichte van de politie ¹⁾; rijkspolitie

Vele leden toonden er begrip voor, dat het vooral in de kringen van de burgemeesters van gemeenten, waar rijkspolitie de politiedienst verricht, als een gemis wordt gevoeld, dat in dit wetsontwerp niet is opgenomen de algemene bepaling, dat de burgemeester plaatselijk hoofd van politie is.

Zij merkten in dit verband op, dat de regeling, neergelegd in dit wetsontwerp, de invloed van ook deze burgemeesters op de taak en de werkwijze van de plaatselijke politie belangrijk zal verbeteren, indien hetzelfde kracht van wet zal erlangen. Zij vestigden de aandacht op de verbetering, welke in dit wetsontwerp is aangebracht, doordat bij de behandeling ervan in de Tweede Kamer het amendement van de heer Van Doorn c.s., hetwelk geleid heeft tot invoering van het nieuwe artikel 41, is aanvaard. Verder mag h.i. niet uit het oog worden verloren, dat dit wetsontwerp een sterkere gemeentelijke oriëntering van de rijkspolitie beoogt dan tot dusverre op grond van de regeling, vervat in het Politiebesluit 1945, kon worden verkregen. Wijders waren zij ervan overtuigd, dat er voor de kleine gemeenten vele voordelen aan verbonden zijn te kunnen profiteren van het goed uitgeruste apparaat der rijkspolitie.

De leden, hier aan het woord, wilden niet nalaten met betrekking tot de rijkspolitie de hoop en het vertrouwen uit te spreken, dat degenen, die in het bijzonder met de uitvoering dezer regeling zullen worden belast, de nieuw te scheppen toestand met het juiste begrip tegemoet zullen treden. Daardoor zal op de beste wijze kunnen worden verkregen, dat het Nederlandse politiewezen een rustige ontwikkeling tegemoet kan gaan en dat men vertrouwen in het politieapparaat kan blijven stellen.

Het had de aandacht van verscheidene leden getrokken, dat de Minister van Justitie ter gelegenheid van de openbare behandeling van dit wetsontwerp in de Tweede Kamer ten aanzien van het gezag van de burgemeester enerzijds had opgemerkt (*Handelingen*, zitting 1956—1957, blz. 2433, rechterkolom), dat het beperkt moet blijven tot de handhaving van de openbare orde (overeenkomstig hetgeen in artikel 35 van het ontwerp is bepaald), doch anderzijds uiting gaf aan de mening, dat zulks helemaal niet betekent, dat de burgemeester geen aanrakingspunt zou hebben met andere politietaken en dus ook met name de politietaken op justitieel gebied. Deze leden stelden de vraag, hoe de Regering zich dit aanrakingspunt, zonder dat aan de burgemeester ter zake gezag wordt toegekend, voorstelt.

Naar het gevoelen van vele andere leden zijn in artikel 21 van dit wetsontwerp te ver gaande bevoegdheden toegekend aan de burgemeesters van gemeenten met rijkspolitie ten aanzien van de aanwijzing van een groepscommandant of een postcommandant, alsmede van de indeling en plaatsing van een ambtenaar in een groep of een post en verder ten aanzien van de bevordering en bestraffing van die ambtenaren. Zij konden

¹⁾ Over dit onderwerp zijn ook reeds in de eerste paragraaf van dit verslag een aantal opmerkingen gemaakt.

zich niet aan de indruk onttrekken, dat bij het ontwerpen van deze regeling een soort „ruil” heeft plaatsgehad met de eerder door deze leden, in de paragraaf, gewijd aan de gemeentepolitie, gewraakte bevoegdheid van de procureur-generaal, fungerend directeur van politie, neergelegd in artikel 5, lid 2, eerste zin, van het ontwerp. Vreest de Regering niet, zo vroegen deze leden, dat vorenbedoelde bevoegdheden van de burgemeesters van gemeenten met rijkspolitie een goed personeelsbeleid zullen kunnen benadelen? Had men hier niet beter kunnen volstaan, zo vroegen zij voorts, met een bepaling, analoog aan die, welke is vervat in artikel 5, lid 2, tweede zin?

Sommige leden, die in de eerste paragraaf van dit verslag reeds beschouwingen van historische aard nopens de positie van de burgemeesters t.o.v. de politie hadden naar voren gebracht, gaven toe, dat de regeling, in het onderhavige wetsontwerp neergelegd, een vooruitgang inhoudt in vergelijking met de te dezen krachtens het vigerende Politiebesluit 1945 bestaande toestand. De tekst van artikel 35 van het wetsontwerp bevredigde hen echter in dit opzicht toch niet. Met name betreurden zij, dat bij de behandeling van dit wetsontwerp in de Tweede Kamer het amendement van de heer Oud c.s., ertoe strekkende duidelijk vast te stellen, dat de burgemeester plaatselijk hoofd van politie is, geen meerderheid heeft kunnen verwerven. Wel zullen de rijkspolitieautoriteiten over velerlei zaken overleg moeten plegen met de burgemeester, indien dit wetsontwerp kracht van wet zal hebben verkregen, maar, zo merkten zij op, laatstgenoemde autoriteit blijft hierdoor afhankelijk van de wijze, waarop men de verschillende bepalingen zal uitvoeren. De vrije hand op politiegebied blijft hun, aldus deze leden, ontnomen. Als voorbeeld noemden deze leden hierbij, dat de Minister van Justitie de instructie voor het korps rijkspolitie zal vaststellen, zij het dan, dat de bepalingen van die instructie, meer in het bijzonder met betrekking op de handhaving van de openbare orde, zullen worden vastgesteld in overeenstemming met de Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie.

Voorts merkten deze leden op, dat de burgemeester van een gemeente met rijkspolitie ook in de toekomst vaak niet zal weten, over welk personeel hij de beschikking heeft ten gevolge van het detacheren van politieambtenaren. Voor de overplaatsing van in zijn gemeente werkzame rijkspolitieambtenaren is wel de instemming van de betrokken burgemeester nodig, doch het is h.i. de vraag, wat van een dergelijk voorschrift in de praktijk terecht zal komen. Het eigen burgemeesterlijke gezag over de politie heeft dus naar het oordeel dezer leden wel veel aan betekenis ingeboet. Ook zij waren van oordeel, dat een bezwaar van de vooroorlogse toestand met betrekking tot de politie ten plattelande was, dat toen de mogelijkheid ontbrak een in een bepaalde gemeente dienstdoende gemeenteveldwachter over te plaatsen naar elders, wanneer bleek, dat zijn aanblijven ter plaatse minder gewenst was. Naar hun mening zou, zo wilden zij reeds in dit gedeelte van het verslag opmerken, in de bedoelde bezwaren van de vooroorlogse toestand beter voorzien kunnen worden door de instelling van een gewestelijke politie, welke ambtenaren de Commissarissen der Koningin in de onderscheidene provincies zouden kunnen aanstellen en ontslaan. Zij brachten in herinnering, dat een soortgelijke regeling ook destijds t.a.v. de gemeenteveldwachters had bestaan.

Het had enige leden getroffen, dat in dit wetsontwerp de algemeen inspecteur van het korps rijkspolitie niet meer, gelijk tot dusver onder de vigeur van het Politiebesluit 1945, is aangewezen als hoofd van dit korps. De hier het woord voerende leden zouden gaarne omtrent deze kwestie omstandiger dan tot dusver is geschied worden ingelicht.

Voorts vroegen de leden, hier aan het woord, waarom in dit wetsontwerp aan de algemeen inspecteur van het korps rijkspolitie geen bevelsbevoegdheid ten opzichte van de districtscommandanten is verleend. Houdt dit verband met het achterwege blijven van het aanwijzen van deze algemeen inspecteur als hoofd van het korps rijkspolitie?, aldus informeerden zij.

Vervolgens vroegen zij, welke verhouding er bestaat tussen de bevoegdheden van vorenbedoelde algemeen inspecteur en die van de directeur-generaal, hoofd van de Directie Politie van het Departement van Justitie.

Wijders zouden deze leden het op prijs stellen, te worden ingelicht omtrent de bevoegdheden, welke in de instructie, bedoeld in artikel 39, lid 1, van dit wetsontwerp, zo dit het *Staatsblad* zal bereiken, aan de algemeen inspecteur zullen worden toegekend.

Een der leden, die in de eerste paragraaf van dit verslag reeds te kennen had gegeven, thans, in tegenstelling tot zijn opvatting hieromtrent vóór de oorlog, tegenstander te zijn van een gecentraliseerde politieorganisatie, merkte op, dat ook hij van oordeel is, dat de positie van de voor de openbare orde verantwoordelijke burgemeester in kleine plattelandsgemeenten buitengewoon moeilijk is geworden. Het moet zijns inziens aan ernstige twijfel onderhevig worden geacht, of de thans voorgestelde regeling de bedoelde bezwaren te dezen voldoende zal ondervangen.

Voorts vestigde dit lid er de aandacht op, dat men voortdurend meer klachten verneemt over de uiterst gebrekkige wijze, waarop tegenwoordig de artikelen 314 en 458 tot en met 461 van het Wetboek van Strafrecht worden gehandhaafd. Het toezicht op de juiste naleving dezer artikelen achtte dit lid ten plattelande van groot belang. Doordat dit toezicht zo zeer onvoldoende is, werkt men de criminaliteit in de hand.

De hier weergegeven overwegingen dragen, aldus dit lid, bij tot zijn ernstige twijfel, of de voorgestelde regeling het politievraagstuk wel op de juiste wijze zal oplossen. Hij uitte de vrees, dat veeleer zal blijken, dat het tot stand gekomen compromis weinig bevrediging zal schenken.

Enige leden meenden, dat tot dusver onvoldoende is verklaard, om welke redenen men de gewestcommandanten in de organisatie der rijkspolitie wenst uit te schakelen. Nu in dit wetsontwerp de bevoegdheden van de algemeen inspecteur van het korps rijkspolitie zo vaag zijn aangeduid, achtten zij het behoud van een gewestelijke schakel tussen laatstgenoemde functionarissen en de districtscommandanten van grote betekenis. In dit verband merkten zij voorts op, dat het voor de vorenbedoelde algemeen inspecteur in de praktijk wel zeer moeilijk zal blijken om het nodige contact te onderhouden met alle districtscommandanten. De leden, hier aan het woord, meenden, dat een soepele gang van zaken te dezen wellicht tot stand zal kunnen komen, indien op enigerlei wijze deze thans fungerende gewestcommandanten in de provincies, zij het ook als adviseurs, ten behoeve van de decentralisatie van de rijkspolitie behouden zouden kunnen blijven.

Sommige leden verklaarden daarentegen, zich met de afschaffing van de thans bestaande functie van gewestcommandant van de rijkspolitie wel te kunnen verenigen. Naar hun mening is deze functionaris overbodig. De districtscommandanten kunnen immers het contact met de burgemeesters veel beter onderhouden, indien zij niet behoeven te rekenen met een gewestelijke commandant, die veel verder van de burgemeesters afstaat en die als tussenschakel tussen de districtscommandanten en de algemeen inspecteur van het korps rijkspolitie de verhoudingen binnen dat korps stroever maakt.

Vele andere leden prefereerden hun opmerkingen, verband houdend met de door het wetsontwerp beoogde afschaffing van de functie van gewestcommandant der rijkspolitie, verder in dit verslag, aan het slot van de volgende paragraaf, alsmede in paragraaf 6, naar voren te brengen.

§ 4. Taak en bevoegdheden van de politie

Enige leden waren van oordeel, dat in dit wetsontwerp onvoldoende aandacht is besteed aan de taak van de politie in het maatschappelijk bestel. In artikel 28 wordt wel gerept van „daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen, die deze behoeven”, doch er zijn, aldus deze leden, tal van zaken, welke de aandacht van de politie

moeten hebben, maar die met het handhaven van de rechtsorde niets te maken hebben en de toevoeging „het verlenen van hulp aan hen, die deze behoeven”, achtten zij, nu deze taak in het wetsontwerp niet nader omschreven is, onjuist en verwarrend. Zij maakten er bezwaar tegen, zo de taak en de bevoegdheden der politie in een instructie zouden worden geregeld, daar de rechtmatigheid van de handelingen van de politieambtenaar immers wettelijk geregeld moet worden. Zij stelden in dit verband de vraag, waarom bij voorbeeld enerzijds in dit wetsontwerp wel een regeling wordt gegeven voor de gevallen, waarin onder een groepscommandant van de rijkspolitie een postcommandant zal optreden, doch verzuimd is nauwkeurig aan te duiden, welke de plichten van de politie zijn.

Vele andere leden zouden eveneens gaarne nader uitvoerig worden geïnformeerd omtrent de visie, welke de Regering heeft op de omvang en de plaats van de politietaak in de moderne samenleving. Verder zouden deze leden het op prijs stellen de beschouwingen van de beide betrokken Ministers te vernemen omtrent de eisen, welke huns inziens uit die visie op de politietaak voortvloeien ten aanzien van de (voor-)opleiding van het kader en van de verdere politieambtenaren, alsmede ten aanzien van de outillage. Met name zouden deze leden gaarne worden geïnformeerd omtrent de normen, welke de Regering hierbij denkt aan te leggen. De hier aan het woord zijnde leden hadden sterk de indruk, dat men bij de bepaling van de salariëring, de sterkte, de rangindeling en de outillage nog veel te weinig rekening houdt met de verschillende facetten van de politietaak en met het karakter van de individuele gemeenten. Bij wijze van voorbeeld maakten deze leden er in dit verband gewag van, dat het is voorgekomen, dat een verzoek, strekkende tot wijziging van de rangindeling en van de sterkte van een politiekorps in een bepaalde gemeente ten Departementen van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie werd beantwoord met de tegenvraag, luidende: „Is de criminaliteit in die gemeente dan zo onrustbarend?” Deze leden meenden, dat men hiermede had blijk gegeven onvoldoende besef te hebben van de grote veelzijdigheid van de politietaak.

In dit verband brachten de hier aan het woord zijnde leden in herinnering de woorden, welke Minister Beel heeft gewijd aan dit onderwerp ter gelegenheid van de behandeling van hoofdstuk V der Rijksbegroting voor het dienstjaar 1955 in de Tweede Kamer (*Handelingen*, zitting 1954—1955, blz. 2102, rechterkolom), nl.: „Het heeft lang geduurd vooraleer in het aanzien van het (politie-)ambt enige verbetering valt te bespeuren; de laatste 50 jaar is het eerst snel bergopwaarts gegaan, in de eerste plaats doordat de politie zich zelf op hoger peil bracht door verbetering van de vakstudie, doch bepaaldelijk ook, doordat de politietaak een geheel ander aspect ging verkrijgen door de vele werkzaamheden op bestuurlijk terrein, die haar geleidelijk toevielen en die ten slotte in die taak een overheersende positie gingen innemen. Het einde van deze ontwikkeling is overigens nog lang niet in zicht”.

De factoren, van belang voor het karakter en de omvang van de politietaak in een bepaalde gemeente, welke genoemd worden in de Memorie van Toelichting op het onderhavige wetsontwerp (blz. 11, rechterkolom), vormden naar het inzicht dezer leden geen uitputtende weergave van de omstandigheden, waarmede men bij de bepaling van de taak van de politie rekening dient te houden. Zij wilden in dit verband bij wijze van voorbeeld de aandacht vestigen op de toegestane sterkte van het Amsterdamse politiekorps. Deze toegestane sterkte (nl. 2221) ligt thans bijna 300 man beneden de sterkte van bedoeld politiekorps in de dertiger jaren, aldus deze leden. In de tussenliggende periode is, zo merkten zij voorts op, de bevolking van Amsterdam toegenomen met 14 pct, de verkeersintensiteit met 43 pct, de bebouwde oppervlakte der stad met 61 pct en het aantal verkeersongevallen met 127 pct. Zij meenden, dat deze hier genoemde omstandigheden, ook indien men rekening houdt met de verbeterde technische hulpmiddelen, welke de politie thans ten dienste staan, bij de vaststelling

der toegestane sterkte van dit korps eerder tot verhoging dan tot verlaging van het aantal voor de oorlog beschikbare politieambtenaren hadden moeten leiden. Deze leden verklaarden er zeer wel van op de hoogte te zijn, dat men zowel in Amsterdam als elders er door gebrek aan geschikte kandidaten niet in is geslaagd het thans toegestane aantal politieambtenaren ook werkelijk aan te trekken. Zij waren echter van mening, dat zulks geen reden mag vormen de toegestane sterkte van een politiekorps lager vast te stellen dan gelet op de plaatselijke omstandigheden noodzakelijk moet worden geacht.

Zij schonken thans opnieuw aandacht aan de eerder in dit verslag reeds genoemde circulaire van de Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie dd. 11 januari jl., handelend over de herziening van de taakverdeling bij de gemeentepolitie. Zij vreesden, dat bij de tenuitvoerlegging van de richtlijnen, in deze circulaire aangegeven, er, buiten de dagdienst, bijna in geen enkel gemeentelijk politiekorps meer hoger kader ter beschikking zal staan en dat er te weinig gelegenheid zal worden geboden aan jonge inspecteurs het politievak in niet-dirigerende functies te leren. Zij wezen er te dezer plaatse op, dat deze moeilijkheid bij de rijkspolitie reeds thans een probleem vormt, dat dringend om een oplossing vraagt. Zij wilden gaarne de aandacht van de Minister van Justitie hierop vestigen.

Dezelfde leden wilden hier opnieuw belangstelling vragen voor de zware eisen, welke, voor een juiste tenuitvoerlegging van zijn taak, aan de politieambtenaar worden gesteld. Zij verklaarden zich te dezen volkomen te kunnen verenigen met de wijze, waarop deze taak is omschreven op blz. 5, rechterkolom, van het Voorlopig Verslag van de Tweede Kamer nopens dit wetsontwerp. Zij hadden voorts kennis genomen van het voornemen van de Regering de mogelijkheid van een werkclassificatie voor de lagere politieambtenaren te doen onderzoeken (*Handelingen* Tweede Kamer, zitting 1956—1957, blzz. 2444, rechterkolom, en 2445, linkerkolom). Zij spraken de wens uit, dat men bij de toepassing ener werkclassificatie te dezen met de vorenbedoelde zware eisen, welke aan de politieman gesteld worden, ten volle rekening zal houden. Waakzaamheid in dit opzicht achtten zij geboden; zulks weet, aldus deze leden, een ieder, die zich de toepassing van het vooroorlogse capitulantenreglement nog herinnert.

De hier het woord voerende leden hadden met instemming kennis genomen van de opvatting der Regering, neergelegd in de Memorie van Antwoord nopens dit wetsontwerp aan de Tweede Kamer (blz. 2, rechterkolom), luidende: „Een politieapparaat, dat geen ruimte laat voor het aanstellen van specialisten op deze gebieden (verkeerspolitie, zedenpolitie, kinderpolitie) moet in haar taak onder de huidige omstandigheden te kort schieten”. Zij zouden het op prijs stellen de stellige uitspraak van de Regering te verkrijgen, dat zij bij de bepaling van de sterkte der politie en verder bij de vaststelling van de rangindeling en van de outillage te dezen, zich op duidelijke wijze zal laten leiden door die opvatting. Zij achtten een dergelijke uitspraak van groot belang, niet slechts voor de gemeentepolitie doch ook voor de rijkspolitie. Nu de gewestelijke commandanten van rijkspolitie in dit wetsontwerp niet meer worden genoemd — waarmede deze leden zich konden verenigen — zal immers elk district naast de districtsrecherche en de mobiele groep ook dienen te gaan beschikken over kinderpolitie en over zedenpolitie. De specialisatie zal echter, aldus deze leden, niet mogen worden verkregen ten koste van de surveillerende straatpolitie. Zij achtten de goede vervulling van de preventieve, helpende en dienstverlenende taak van laatstbedoeld onderdeel der politie van het grootste belang. Het streven behoort er h.i. op gericht te zijn aan de straatpolitie, welke zij als de ruggraat van elk goed en democratisch politieapparaat beschouwden, haar onmisbare plaats te hergeven.

§ 5. Het verlenen van bijstand

Enige leden, die reeds eerder in dit verslag bezwaren tegen het toevertrouwen van de leiding van de politie aan twee departementen hadden geuit, merkten op, dat de vorenbedoelde

verdeling der bevoegdheden in het bijzonder nadelig is voor de bijstandsverlening in tijden van onrust. De technische ontwikkeling van het verkeer eist huns inziens bij ordeverstoring een grote snelheid bij het optreden der politie. De ingewikkeldheid van de in het onderhavige wetsontwerp gekozen regeling voor het geven van politiebijstand past naar hun mening niet bij deze snelheid van actie. Deze regeling maakt immers, dat bij ordeverstoringen nagenoeg geen enkele autoriteit op dit stuk zelfstandig beslissingen kan nemen. De leden, hier aan het woord, zouden gaarne van de Regering vernemen, waarom ter zake van de verlening van bijstand in dit wetsontwerp geen bevoegdheid is toegekend aan de algemeen inspecteur van het korps rijkspolitie.

Deze leden vroegen, of het de Regering mogelijk is een verduidelijking te geven van hetgeen moet worden verstaan onder „bijzondere gevallen”, waarin de Commissaris der Koningin in een provincie een vordering tot bijstand richt tot de betrokken divisiecommandant der Koninklijke Marechaussee. Voorts vroegen zij, om welke reden een afwijkende regeling voor het aanvragen van de bijstand van buiten de provincie geleverd personeel der Koninklijke Marechaussee is gegeven.

Van andere zijde werd te dezer plaatse herinnerd aan de opmerkingen, eerder in dit verslag tegen een te grote centralisatie der politie gericht.

§ 6. Bevoegdheden van de Commissaris der Koningin in de provincie en van de procureur-generaal, fungerend directeur van politie

Verscheidene leden vroegen naar aanleiding van de regeling, vervat in dit wetsontwerp, waarbij aan de Commissarissen der Koningin de bevoegdheid zal worden ontnomen om onbezoldigd gemeenteveldwachters te benoemen, of inderdaad gebleken is, dat eerstbedoelde functionarissen op deze bevoegdheid geen prijs meer stellen. Daarnaast zouden dezelfde leden gaarne vernemen, tot welke concrete moeilijkheden de uitoefening van deze bevoegdheid in bepaalde gemeenten heeft geleid. Met des te meer klem stelden zij deze vraag, omdat in vele gevallen de aanstelling tot onbezoldigd gemeenteveldwachter tot nu toe in een leemte heeft voorzien en omdat verder tot dusver de geneigdheid van de Minister van Justitie, over te gaan tot de aanstelling van onbezoldigd rijksveldwachters, niet groot is. Met betrekking tot de ambtenaren van de gemeentelijke politiekorpsen, die een dergelijke aanstelling bij de uitoefening van hun werkzaamheden nodig bleken te hebben, werd, aldus deze leden, veelal van de zijde van laatstgenoemde bewindsman te dezer zake een opvallende aarzeling aan de dag gelegd. Mag in de toekomst worden verwacht, zo vroegen zij, dat te dezen een soepeler houding zal worden aangenomen?

Vele andere leden merkten op, dat in dit wetsontwerp een wel zeer sterke versteviging van de invloed van de positie van de procureur-generaal, fungerend directeur van politie, wordt beoogd. Zij zouden gaarne nauwkeurig worden geïnformeerd, welke ervaringen hiertoe hebben geroepen. Voorts zouden deze leden het op prijs stellen, te worden ingelicht, in hoeverre de verzwaring van de taak van vorenbedoelde functionarissen zal leiden tot personeelsuitbreiding bij het bureau van de fungerend directeur van politie. Zij wezen hierbij op de mogelijkheid, dat deze taak, in de gedachtengang van de bij deze materie betrokken Ministers, wellicht mede door het verdwijnen van de gewestelijke commandanten van rijkspolitie zal worden verzaamd.

In dit verband stelden de hier het woord voerende leden aan de Minister van Justitie de volgende vragen.

Op welke wijze zal men, zo de vorenbedoelde personeelsuitbreiding noodzakelijk zal blijken, hierin voorzien en welke ambtenaren komen in aanmerking, bij het bureau van de fungerend directeur van politie te worden aangesteld?

Neemt de taak, welke de procureur-generaal bij een gerechtshof als fungerend directeur van politie heeft, reeds thans een groot deel van zijn tijd in beslag?

Vervolgens stelden deze leden de vraag, of de Minister van Binnenlandse Zaken, Bezitsvorming en Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie kan mededelen, in hoeverre het personeel der provinciale griffies uitbreiding zal behoeven in verband met de taakverzwaring, welke het wetsontwerp, indien hetzelfde het *Staatsblad* zal bereiken, bij een juiste uitvoering van de verschillende bepalingen ervan, voor de Commissarissen der Koningin in de onderscheidene provincies kan gaan opleveren.

Een aantal leden bracht in herinnering, dat zij eerder in dit verslag, in de paragrafen 3 en 5, reeds opmerkingen hadden gemaakt met betrekking tot de taak, welke huns inziens ten opzichte van een in het leven te roepen gewestelijke politie aan de Commissarissen der Koningin in de onderscheidene provincies zou moeten worden toebedeeld en m.b.t. de taak dezer functionarissen bij het verlenen van bijstand.

§ 7. Taak van de Koninklijke Marechaussee

Verscheidene leden betreurden het, dat het wapen der Koninklijke Marechaussee in dit wetsontwerp niet de plaats heeft verkregen, waarop hetzelfde op grond van zijn roemrijk verleden en van de door dit wapen bewezen diensten recht heeft. Zij konden zich niet aan de indruk onttrekken, dat na de bevrijding, ook in de gevallen, dat het bij voorbeeld gaat om de uitoefening van de taak, welke de Koninklijke Marechaussee heeft ten opzichte van het Koninklijk Huis, dit wapen bewust wordt vervangen door de rijkspolitie.

Enige leden, die in verband met de verlening van bijstand reeds in § 5 van dit verslag aandacht hadden besteed aan de Koninklijke Marechaussee, achtten het niet duidelijk, in hoeverre de in artikel V, sub A, 6e, gegeven begrenzing van de opsporingsbevoegdheid van de ambtenaren der Koninklijke Marechaussee te rijmen valt met het bepaalde in het nog steeds van kracht zijnde Koninklijk besluit *Reglement op de Politie van 30 januari 1815*. Gaarne zouden zij hieromtrent nader worden ingelicht.

Sommige leden betreurden het eveneens, dat het wapen der Koninklijke Marechaussee na de oorlog is teruggedrongen van zijn oorspronkelijke positie en dat ook in dit wetsontwerp niet met deze eertijds ingenomen positie wordt rekening gehouden. Bij de Koninklijke Marechaussee zelf heeft dit niet nagelaten teleurstelling te wekken; men beschouwt deze gang van zaken in zekere zin als een degradatie van het wapen. Deze leden betreurden het streven om de Koninklijke Marechaussee de politietak te ontnemen, te meer, daar dit wapen in de politiedienst zeer werd gewaardeerd en als gekazerneerde politie bijzonder geschikt was voor het verlenen van bijstand. Zij zouden het dan ook op prijs hebben gesteld, zo bij de behandeling van dit wetsontwerp in de Tweede Kamer de amendementen van de heer Calmeijer c.s., ertoe strekkende de politietak van de Koninklijke Marechaussee te bestendigen, een meerderheid zouden hebben verworven.

Vele andere leden verklaarden, in tegenstelling tot de leden, vóór hen aan het woord, zich met het standpunt der Regering t.o.v. de Koninklijke Marechaussee te kunnen verenigen.

Artikelen

Enige leden stelden de volgende vragen met betrekking tot de afzonderlijke artikelen van dit wetsontwerp.

Artikel 20, onder b. Waarom wordt de benoeming van de „overige ambtenaren” van het korps Rijkspolitie niet aan de algemeen inspecteur van dit korps opgedragen?

Artikel 21, leden 5, 6 en 7. Op welke gronden meent men de aanwijzing van een groeps- of postcommandant bij gebreke van overeenstemming als eerder in dit artikel, in lid 4, bedoeld, niet aan de algemeen inspecteur te kunnen overlaten?

Met welke burgemeester moet op grond van lid 6 van dit artikel overleg worden gepleegd bij plaatsing van een ambtenaar in een groep, in de gevallen, dat de groep meerdere gemeenten omvat?

Artikel 37. Indien in een gemeente met gemeentepolitie ambtenaren van de rijkspolitie bijstand verlenen, aan welke instructie hebben dezen zich dan te houden?

Artikel 49. Is hier bedoeld, dat het directe militaire bevel over de in dit artikel genoemde bevelhebbers onder bepaalde omstandigheden kan overgaan op de burgemeester en dat deze laatstbedoelde ambtsdrager dan ook verantwoordelijk is voor het gebruik maken van geweld?

Artikel V. Vele andere leden meenden de wijziging, welke in artikel V van dit wetsontwerp voor artikel 154 van het Wetboek van Strafvordering wordt voorgesteld, zo te moeten verstaan, dat ingevolge de tekst van het bepaalde onder 4°, van dat artikel alle rijksrechercheurs hulpofficieren van politie zullen zijn. Zo deze interpretatie juist is, acht de Minister van Justitie het dan aanbevelenswaardig, aldus vroegen deze leden, dat te dezen ambtenaren, die het politieonderzoek verrichten, ook zelf de bevoegdheid van hulpofficieren van justitie uitoefenen?

Is het waar, zo vroegen zij verder, dat voor de inspecteurs der rijksrecherche in de praktijk minder hoge eisen, wat betreft de vooropleiding en vakexamens, gelden dan voor overeenkomstige rangen bij het korps rijkspolitie en bij de gemeentepolitie? Indien de vorenstaande vraag bevestigend zou moeten worden beantwoord, hoe kan men dan deze verschillen rechtvaardigen?

Enige leden achtten het niet duidelijk, waarom voor de recherche geen eenheid van organisatie is tot stand gebracht. Zij meenden, dat het ongewenst is, dat afzonderlijke recherchebureaus onder de procureurs-generaal bij de verschillende gerechtshoven zullen blijven bestaan.

Waarom wordt het werk van de Binnenlandse Veiligheidsdienst niet door de normale met recherchewerk belaste onderdelen der politieorganen verricht?, zo wilden zij in dit verband vragen.

Vastgesteld 21 mei 1957.

DE VOS VAN STEENWIJK
DE NIET
LUIJCKX-SLEIJFER
MATSER
WITTEMAN.